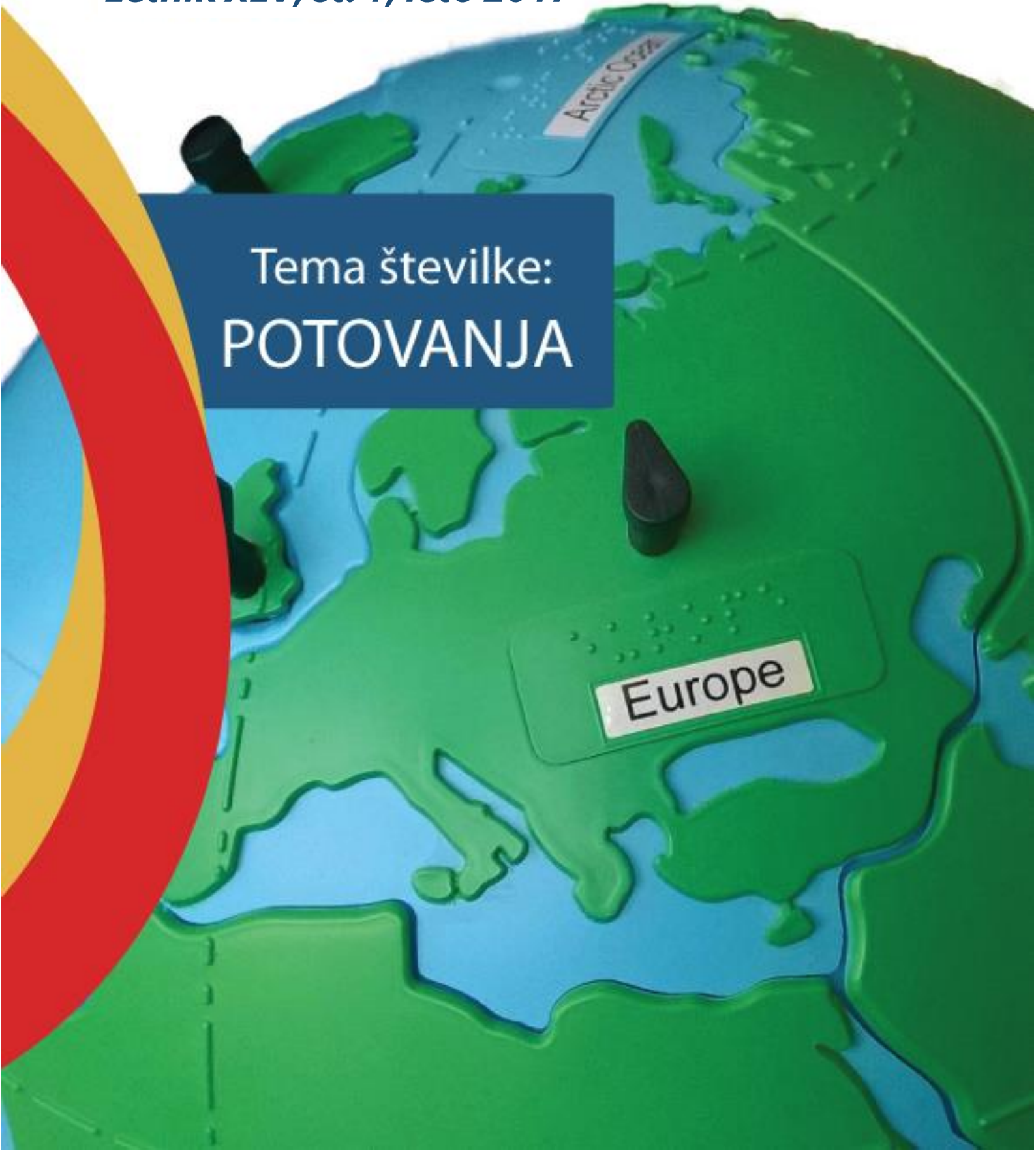

NAŠA MISEL

Šolsko glasilo Centra IRIS za slepe in slabovidne
Letnik XLV, št. 1, leto 2017

Tema številke:
POTOVANJA

NAŠA MISEL

*Šolsko glasilo Centra IRIS za slepe in slabovidne
Letnik XLV, št. 1, leto 2017*

Tema številke: POTOVANJA

Urškin razred na izletu v Radovljici in na Bledu

Naslovnica v besedi

V letošnjem šolskem letu se je podoba Zavoda, sedaj Centra IRIS, popolnoma preoblikovala. Dobili smo nov logotip, predstavitvene brošure, promocijske mape, majice, s katerimi bomo tekli na maratonih.

Oblika, ki se ponavlja na vseh zgoraj naštetih grafičnih rešitvah, sta dva kroga oziroma bolj obroča. Izhajata iz logotipa, kjer sta kot ozadje napisu in štirim barvnim ploščicam, na katerih so črke I R I S v brajici.

Kroga sta na logotipu svetlo sive barve, na naslovnici tokratne revije pa sta obarvana. Vidi se ju le en del, na levi strani platnice in malce se prekrivata. Spodnji je obarvan toplo sončno rumeno, zgornji pa rdeče.

Pod njima se čez celo stran razprostira fotografija našega šolskega globusa, ki ima odstranljive kontinente, označene z brajico.

Kontinenti so živo zeleni, morje okrog njih pa prijetno modro. Vse barve skupaj ustvarjajo živahno in svetlo naslovnico.

Na vrhu strani najdemo še naziv glasila in podatke o zaporedni številki izdaje. Nekje na sredini pa najdemo naslov oziroma temo tokratne številke, Potovanja.

VSEBINA

Naslovnica v besedi.....	2
BESEDA UREDNIKA.....	6
IN ŽE SMO NA POTI.....	8
HALOŠKA PLANINSKA POT – JANŠKI VRH.....	8
JAZ KOT POPOTNIK.....	9
POLETJE.....	11
ŠTAJERCI NA MORJE.....	13
GLORIA GRE NA POČITNICE.....	13
POTOVANJE DO KOLPE.....	14
POTOVANJE DO PIRANA.....	14
POTOVANJE V LEGOLAND.....	15
JESENSKE POČITNICE.....	15
POLETNE POČITNICE.....	16
POTOVANJE.....	16
MOJE POČITNICE.....	17
ŠPORTNI DAN NA POKLJUKI.....	17
ŠOLSKI INTERVJU.....	20
INTERVJU Z LARO.....	20
POEZIJA.....	22
HVALEŽNI SNEŽAK.....	22
MUCA MACA.....	23
DEKLE.....	25
PESMI MAJE LESKOVAR.....	28
GREGA HRIBAR.....	28
ERIK.....	28

ANJA KUŽNIK	29
VIKTORIJA	29
TIM VODNIK.....	30
ŠPELA GORŠE	30
SARA NOVAK	30
DRAGI ERIK.....	30
POTOVANJE JE ENO PRIMA PRAZNOVANJE.....	31
KOLAŽ SLIK VANJE RIBIČ	32
SPISI KAR TAKO	34
MALO SLABŠI ČLANKI.....	34
ŽIVLJENJE NA KMETIJI	34
OPIS ŽIVALI – KUŽA	37
KAKO DIŠIJO TOVARNE	38
KITARA	38
RAČEK.....	39
PLANET ZA OŽET	40
BRESKVA	41
MAČKE	41
PRAVLJIČEN SVET.....	42
PLAVANJE IN ČOFOTANJE.....	43
MOJA HIŠA.....	44
MOJA MUCA.....	44
UGANKE	45
SLEPI IN SLABOVIDNI	46
PRILAGODITVE IN PRIPOMOČKI	46
KAKO SE SLEPI IN SLABOVIDNI ZNAJDEJO V PROSTORU?.....	47
NA OBISKU	50

MI IZ CENTRA.....	55
INTERVJU Z MIHAELO	55
KDO SEM IN KDO BI RADA BILA?	59
INTERVJU S TANJO.....	61
ODRASLI NA ROBU.....	67
ČIM HITREJE, BREZ ZASTOJEV IN ZAMUD, PROSIM.	67
ŽIVLJENJE JE POTOVANJE	69

*All my loving – Kaja Kralj, 8. razred,
OŠ Martina Konšaka*

BESEDA UREDNIKA

KAKO SE POTUJE

- + Obuješ gojzarje, v rukzak si pripraviš sendvič, čokolado in plastenko vode ter zagrižeš v strmi breg visoke gore. Na vrhu se usedeš na rob previsne stene, opazuješ kavke in krokarje, ki se podijo naokoli.
- + Zamižiš, zavrtiš družinski globus in nanj postaviš prst. Prebereš ime države, ki si jo zadel, odideš v poslovalnico in kupiš letalsko karto. Nato se začneš veseliti.
- + Greš v hlevček po osla, ga odvežeš, skupaj se odpravita do pašnikov za tvojo vasjo. Vse je v cvetju, dan je zelo primeren za pašo in poležavanje v senci.
- + Stečeš po stopnicah pred blok, skočiš na kolo in oddrviš v mesto. Na trgu danes nastopajo ulični umetniki, kupiš si kepici lešnikovega in piškotek

sladoleda. Pisana klovnesa je prišla iz daljne Belorusije.

+ Pokličeta te mami in oči, skupaj z bratom obujete škornje, oblečete pelerine in se v poletnem dežju odpravite v gozd. Sveže je in diši po gobah.

+ Vzameš knjigo, ki ti jo je prijateljica prinesla za rojstni dan, uležeš se v posteljo, odpreš prvo stran in vstopiš v labirint. Nikoli še nisi bil tu.

+ Čakaš na trolo, ki te bo odpeljala na drugi konec mesta k babici. Sediš na klopci in gledaš mimoidoče ljudi, vrabce, golobe in potepuškega psa. Kmalu boš na babičinem vrtu jedel maline, že sedaj je vse rožnato in sladko.

Ne pozabi vsak dan odpotovati daleč, daleč, četudi se ne premakneš iz svoje sobe. Čakajo te zaprašeni kolovozi, sončna brezpotja, vagabund v tebi te že ščiplje v rit!

še vedno ureduje Grega

IN ŽE SMO NA POTI

HALOŠKA PLANINSKA POT – JANŠKI VRH

V petek 12. 5. 2017 smo s šolo šli na Haloško planinsko pot. Prvo smo se z avtobusom peljali do Haloz. Šli smo na Janški vrh. Na poti med hojo sem videl tri pse in ptičke. Z mojim prijateljem Maticem sva se pogovarjala in zabavala. Na poti na vrh smo se ustavili pri eni cerkvici. Tam smo imeli zelo, zelo dolgo malico. Po malici smo šli naprej do vrha. Na vrhu smo zopet imeli malico in se igrali. Potem smo se odpravili nazaj iz hriba Janški vrh. Na pokrajino iz Janškega vrha je bil lep razgled na drevesa in hiše.

Ta letošnji pohod na Janški vrh mi je bil odličen!

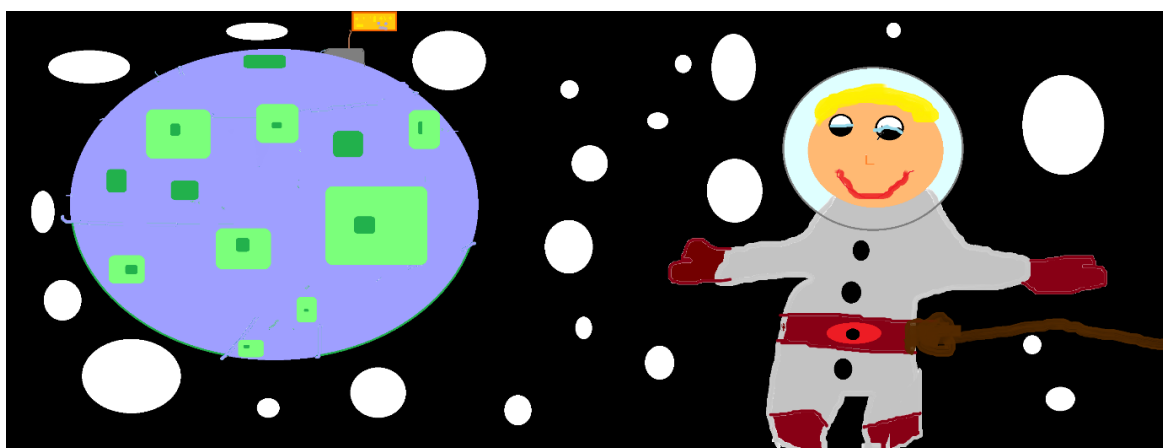
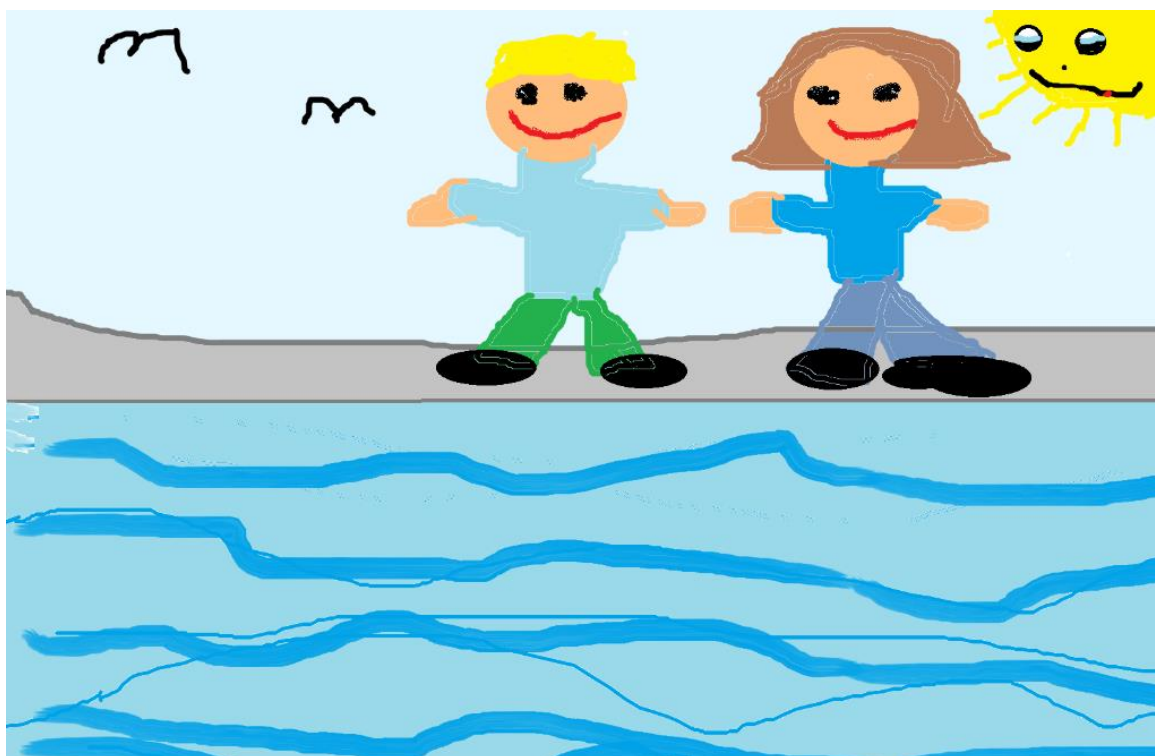
Marko Palčič, 2. razred, OŠ Ljudski vrt, Ptuj

JAZ KOT POPOTNIK

Rad bi šel na Luno. Raketo bi zgradil iz kovine.

Pomagali bi mi mami, ati, Tina in oma. Raketa bi imela tri spalnice, dve kopalnici, pet hodnikov in eno kuhinjo.

Našel bi svoj planet. Imenoval bi se planet Gašper. Bil bi modre in zelene barve. Na svoj planet bi povabil svoje sorodnike in bi se vsi preselil tja. Zakoni bi bili po moji volji. Na planetu bi živeli konji in ljudje. Jedli bi same sladkarije. Starši ne bi hodili v službe, ker so prepovedane. Otroci ne hodijo v šolo, ker je sploh ni in jih ne bo. Cele dni bi se igrali različne igre. Včasih bi šel na počitnice na planet Zemlja. Planet Gašper je največji planet v vesolju. Nanj bi postavil zastavo z osmimi zvezdami in smeškom. Bila bi velika petdeset centimetrov. Na planetu bi bili bloki in hiše. Hiše bi imele pet dimnikov, bloki pa deset dimnikov. Na planetu bi se imel zelo lepo. Tam bi živel osemdeset let.

*Po vesolju se sprehaja Gašper Fric, 3. razred,
OŠ Donačka Gora*

POLETJE

V vročih mesecih juniju, juliju in avgustu plavamo v morju, se družimo s prijatelji, se igramo prijateljske igre, jemo sladoled in še in še.

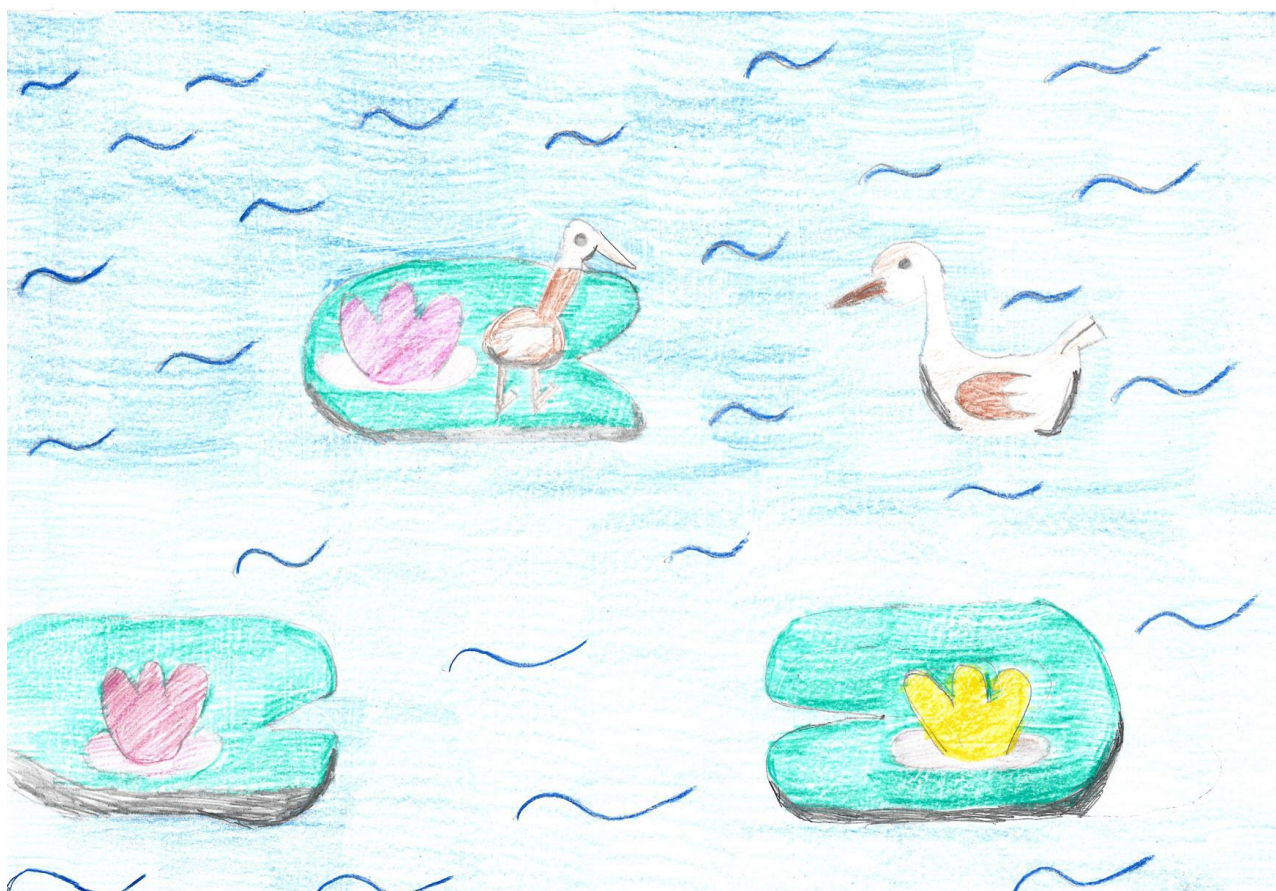
Ker je poleti zares vroče, moramo vodo piti vsak dan in to petkrat, če sem natančna. Nekateri pravijo, da je vroče ko pes. Ljudje se zadržujejo kar doma ali pa grejo na počitnice na morje.

V teh treh mesecih se zares popolnoma odpočijemo in sprostimo.

Med poletjem zelo rada berem. Rada tudi plavam v globoki vodi, kjer se lahko po mili volji potapljam. Takrat zares uživam. Če se mi zahoče malo hladnega morja, se potopim in zadržim 10 sekund ali kar tri minute pod vodo. To rada počnem kar naprej.

Jaz grem poleti nekam v tujino. Najraje na hrvaške otoke: Lošinj, Cres, Pag, Krk ... Bila sem tudi na Sardiniji (Italija) in Korziki (Francija). Najbolj mi je bilo všeč na otoku Sardiniji.

Karin Grom

o poletju razmišlja Karin Grom

ŠTAJERCI NA MORJE

Ne vem kaj naj napišem ...

Rad hodim na potovanja, a ne vem kam oz. mi je vseeno, kamorkoli rad grem.

Nekega dne sta v šolo prišla moj oči in mami. Rekla sta mi, da gremo na potovanje. Jaz sem rekel, da bi šli k moji teti na Štajersko in potem bi vsi skupaj šli na morje. Šli bi v hotel, v sobi bi bil sam, soba bi imela balkon in pogled na morje. Ves čas počitnic bi jedel juho in knedle, pa slivov sladoled. Plaža bi bila čisto rumena, morje bi bilo rumeno, moja brisača za na plažo bi bila siva, kopalke modre, japanke rumene. Na plaži bi igrali monopoli. Igrali bi ga še Liza, Marko, ata, mama, Jure, stric, Jan, Filip, Ana, Žan, botrica in boter, Alen, Sanja, Maks pa bi samo gledal pri teti Sanji v naročju.

Čez dan bi pluli z ladjo, potapljali bi se v morju, s sabo bi vzeli tudi čoln, lovili bi ribe in nabirali školjke.

Zvečer bi na televiziji gledali različne risanke in spali.

Imeli bi se zelo lepo.

z morja se javlja Lovro Špilak, 2. razred

GLORIA GRE NA POČITNICE

Na počitnice bi šla z mami. Šli bi k dobremu prijatelju.

Tam bi se kopali, igrali s kockami in trenirali karate. Na počitnicah bi jedli pico ali karkoli dobrega. Vsak dan bi šli na igrišče, na morje in na bazen, na bazenu bi se vozili po toboganih. Na počitnice bi vzela roza in rdečo oblekico in pustno kiklico za muco. Imeli bi se zelo radi.

ljubeča Klara Gloria Cegner, 1. razred

POTOVANJE DO KOLPE

Leta 2014 smo šli na Kolpo. Tam smo imeli kuharice, ki so nam kuhale kosila. Šli smo do reke. Nekateri so se vozili s kanuji, drugi so se igrali s kartami. Spali smo v šotorih.

POTOVANJE DO PIRANA

Lansko leto smo šli v Piran. Skupaj z mano je bila tudi prijateljica Zara in njeni starši. Šli smo na sladoled.-Zara je hotela na avtobus, vendar ji mi nismo dovolili. A na koncu smo vseeno šli na avtobus in smo morali vsi stati. Na koncu smo šli nazaj v Pacug. Tam nam je od Tjaše oče spekel kalamare in pomri.

budno stoji Joana Rak

POTOVANJE V LEGOLAND

Pred prvomajskimi počitnicami sem se z mojo družino, teto, stricem in sestrično odpravil na potovanje v Legoland.

iz Legolanda se javlja Žiga Jarkovič

JESENSKE POČITNICE

Čez tri dni se začnejo jesenske počitnice. Komaj čakam. Veliko se bom igral in obiskal babico in dedka. To bodo res dobre počitnice.

POLETNE POČITNICE

Med počitnicami sem bil na morju. Počel sem, da sem ribe lovil, kopal in igral. Bil sem tudi v kopališču TERMAH 3000. Tam sem se vozil po toboganih in skakal dol s 3 m skakalnice. Moja sestra se je potopila z 4 m bazena. Tudi jaz sem poskusil, a nisem prišel.

*iz jesenskih in poletnih počitnic Alen Vebarič, 3. razred,
OŠ Ivana Cankarja*

POTOVANJE

Pujsek, račka in zajček so šli na izlet. S sabo so vzeli oblačila in hrano. Zajček je predlagal, da bi šli na morje. Pujsek in račka sta se strinjala. Na morju so se kopali in zvečer so pojedli večerjo in rekli: "Lahko noč!".

Zjutraj so se zbudili, pojedli zajtrk in se šli kopat. Potem so zagledali velike valove, ki so butali v obalo. Pujsek je rekel: "Gremo v hiško, da nas ne dobijo valovi!" Zajček in račka sta se strinjala. Račka je predlagala: "Pojejmo malico in se odpočijmo." Zajček in pujsek sta se strinjala. Ko so zaspali, so se valovi umirili. Zajček se je prvi zbudil in prebudil prijatelje in skozi okno so pogledali vsi trije in videli, da se je morje umirilo.

Nato so se spet preoblekli v kopalke in šli plavat. Tam so bili od treh popoldne do štirih popoldne. Nato je pujsek predlagal, da bi šli v hišico. Prijatelja sta se strinjala in igrali so se spomin. Nato je prva zmagala račka, drugi zajček in tretji pujsek.

Potem so pojedli večerjo, si šli umiti zobe, prebrat vsak eno pravljico, ugasnili so luč in šli spat.

Zajček je prvi zaspal, pujsek drugi, račka pa ni in ni mogla zaspati. Nato je pogledala v zvezde in še ona zaspala in tudi vam: "Lahko noč!".

z živalmi je v stiku Enja Čopi, 1. razred

MOJE POČITNICE

Za poletne počitnice si želim iti plavat v morje z mamo in tatijem in v bazen z babico in teto Sašo. Na morju bi plaval kot morska deklica, na bazenu pa bi se spuščala po toboganih. Ko se vrnem s počitnic, bom seveda pomagala mami pri delu in se bom tudi malo učila.

sirena Metka Novak, 2. c, OŠ Koper

ŠPORTNI DAN NA POKLJUKI

V sredo, 25. 1. 2017, smo se ob 8.05 z avtobusom odpeljali proti Pokljuki. Peljali smo se približno eno uro in

pol. V dolini je bila megla, ko pa smo se približevali Pokljuki, se je vedno bolj kazalo prijazno sonce.

Ko smo prišli do hotela Jelka, so pohodniki in smučarji izstopili iz avtobusa, tekači na smučeh pa so se odpeljali do Rudnega polja. Smučarji so začeli smučati, mi smo začeli hoditi, tekači pa so začeli teči na smučeh. Po poti smo uživali in vreme je bilo čudovito. V snegu smo videli stopinje od živali. Nekateri ljudje lahko na Pokljuki uživajo v svojih vikendih. Snega je bilo od 30 do 40 centimetrov. Na pohodu nas je bilo 13. Obrnili smo se nazaj do hotela in pojedli malico. Sprehodili smo se še do Rudnega polja. Prehodili smo osem kilometrov. Tam smo spili kakav, nato pa smo se šli še sankat. Ob 14.00 smo se zbrali pri avtobusu. Odšli smo po smučarje. Vsi smo se zadovoljni vračali v šolo. Odhiteli smo na kosilo. Mene sta že čakala babi in dedi, ki sta me odpeljala na kiparstvo. Zelo sem bila navdušena nad celotnim dnevom.

Po izletu so me bolele noge in bila sem utrujena.

Obenem pa sem bila navdušena, ker sem naredila nekaj tako dobrega za svoje zdravje.

Zvečer sem kmalu zaspala.

še vedno okepana Pika Topolnik, 6. a, Center IRIS

slikopis by Maks

ŠOLSKI INTERVJU

INTERVJU Z LARO

Živijo, Lara! Ali se lahko predstaviš?

Moje ime je Lara. Stara sem 10 let . Hodim v osnovno šolo Šmarje pri Jelšah. Doma sem v Šmarju.

Kot veš, so tema letošnje številke potovanja in premikanja. Ali nam lahko poveš o svojem najljubšem potovanju?

Moje najljubše potovanje je potovanje v Vulkanijo. Če še niste bili tam, je to dežela vulkanov. En vulkan smo si ogledali.

Ali bi bila po poklicu raziskovalka? Kot vidim si za avanture.

Po poklicu ne bi bila raziskovalka, ker me to ne zanima.

V katere države, dežele in mesta sveta bi potovala, ko boš velika in boš imela dovolj denarja?

Rada bi potovala v London in Paris, ker bi rada videla znamenitosti.

*Katero prevozno sredstvo ti je najbolj všeč, ali pa bi hodila
peš?*

V daljne dežele bi se peljala z letalom, drugače pa peš.

*Ali boš potovala sama ali z družbo? Ali še bi kaj
povedala bralcem?*

Potovala bi s svojo družino. Veliko potujte, veliko
spoznavajte in se veliko veselite.

*V Oplotnici je spraševal Tomaž Morgut, odgovarjala pa
Lara Sodin.*

Urškin razred na obisku v Osnovni šoli Roje

POEZIJA

HVALEŽNI SNEŽAK

Na robu mesta,
na robu hrupa mestnega,
bila je hiška mala,
v snegu se je bleščala.

V skromni hišici,
na majhni gmajnici,
živel je deček sam,
z imenom Vseznam.

Zgradil je lepega snežaka,
pravega belega junaka.
Vsi so ga občudovali,
in ga radi obiskovali.

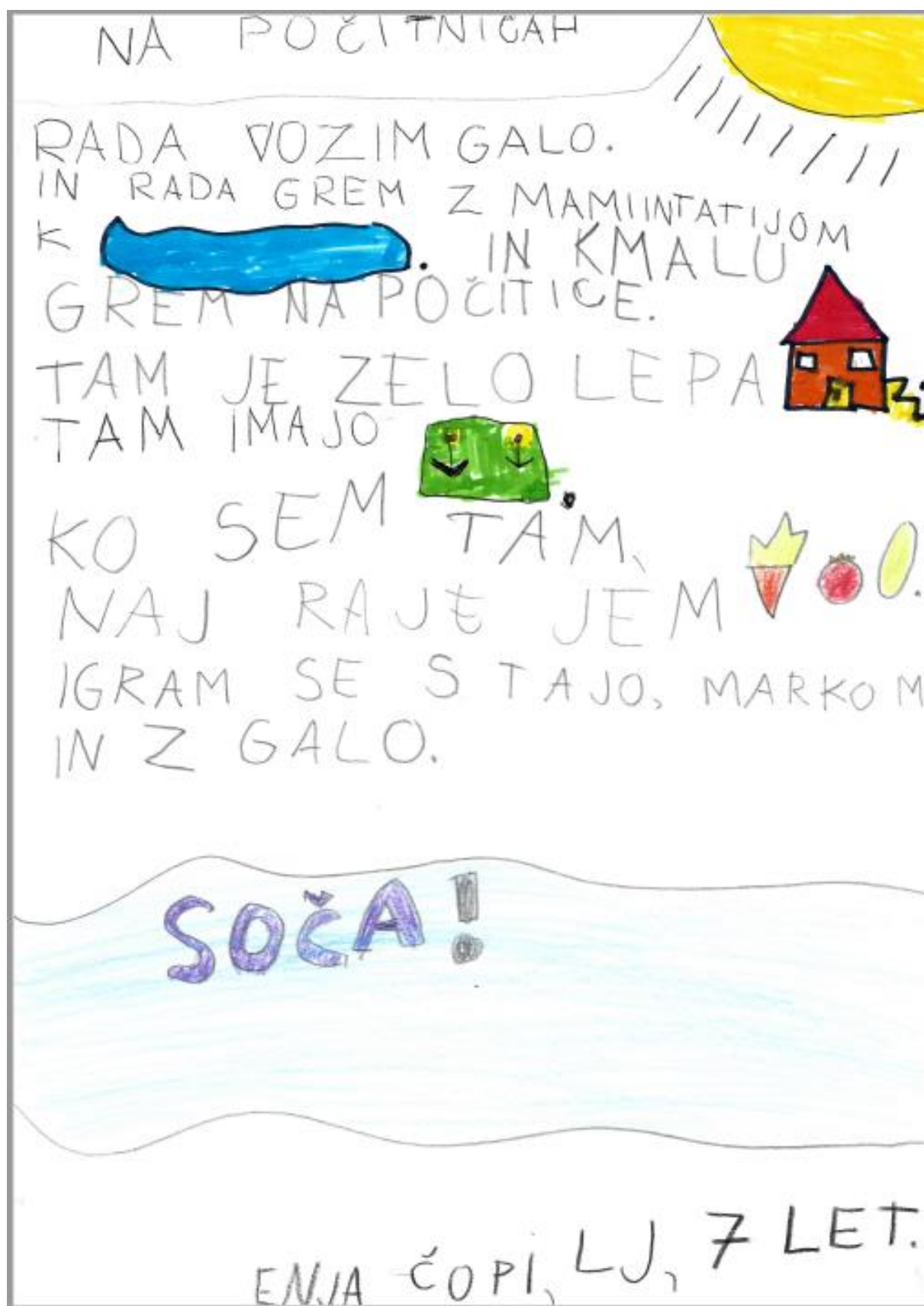
Ponoči ta snežak je oživel,
in k dečkovemu oknu odhitel.
Zahvalo mu je zapel,
ker življenje lepo je imel.

MUCA MACA

Muca po imenu Maca,
hodi sem ter tja,
išče miško malo,
da bi jo pogoltala.

Po cesti hodi osamljena,
muca lepa žalostna.
Gleda levo, gleda desno,
da bi našla miš,
v želodčku je že tesno,
ko zagleda lepo miš.

obe pesmi sta izpod peresa Helene Žnidaršič

spet je v akciji Enja

DEKLE

Po gozdu zdaj ti hodiš,
ne veš ne kod ne kam,
po črni temi blodiš,
in si želiš drugam.
A črna noč te vabi,
vabi zdaj te tja,
kjer vse dobro se pozabi,
kjer nimaš več srca.

Čas je zdaj jesenski,
in listje tiho zdaj šumi,
ti sam si v temi,
zaklet je zate čas jesenski.

Lomiš mrtve veje,
poslušaj svoj korak,
luč ti roke greje,
res pravi si junak.

Nato zaslišiš krik,
krik hude bolečine,

morda pa to je trik?
A radovednost te ne mine.

Zato obrneš se,
kriku zdaj slediš,
klic noči ne briga te,
proti cilju pohitiš.

Ko na cilj prispeš,
zagledaš tam dekle,
kdo je zdaj že veš,
ne veš pa, kaj ji je.

Vprašaš to dekle:
»Kaj narobe je?«
Ona pa ti reče:
»Saj vem, ne briga te ...«

»Rečem ti pa to,«
pogleda v nebo,
»da res še žal ti bo,
ker rineš v temo!«

Iti ne želiš,
še vedno tam pred njo stojiš,
zmedeno v njo strmiš,
zaskrbljen resno se ji zdiš.

Nato pri srcu vidiš kri.
Da, ona krvavi!
Obraz ti pobledi,
Rečeš: »Naj pomagam ti!«

A ona tiho reče:
»Zame upanja več ni ...«
Objeti res te hoče,
a moči v rokah več ni.

Otožno ti se skloniš,
objeti jo želiš,
teme glas zaslišiš,
hipnotiziran odhitiš.

Dekle pa obleži,
saj za njo ti mar več ni,

srce ji krvavi,
nato pa naš svet zapusti.

Ti pa greš naprej,
slediš kruti temi tej,
veš pa ne,
da dekle umrlo je,
saj ti ga ljubiš ne.

rimal je neznani avtor

PESMI MAJE LESKOVAR

GREGA HRIBAR

Tvoj glas je prijeten,
prijazen si,
rada hodim k tvojim uram.

ERIK

Ti imaš sončne žarke v očeh,
prijazen si,
lepo poješ,
dobro plešeš,
rad se z mano pogovarjaš,

vedno me vprašaš, če bi šla k tebi v skupino.

Nežen si,

oprosti, ker se te vedno prestrašim, ko mi greš blizu,

vem, da me imaš rad, zato me paziš.

ANJA KUŽNIK

Rože imaš v laseh,

zvezde ti žarijo iz oči,

tvoj glas je prijeten in topel.

Imaš nežne roke, ki me vedno znova božajo po laseh.

VIKTORIJA

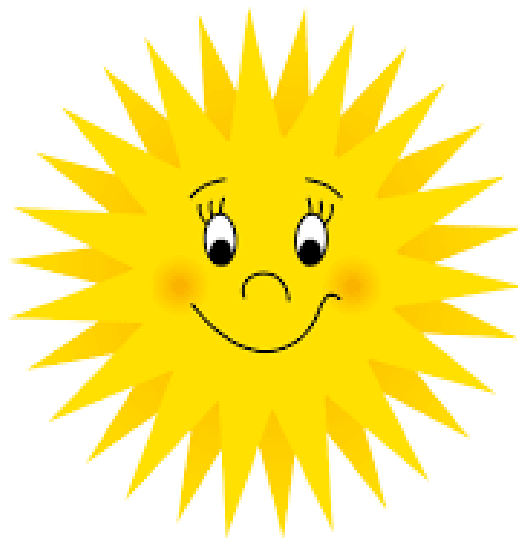
Nežna si,

imaš prijeten glas,

škoda se mi zdi,

da ne poješ,

ampak da samo plešeš.

ANJA BRUMEC

Imaš nežne roke,

tvoj glas mi zveni,

dobra prijateljica si.

TIM VODNIK

Prijazen si.

ŠPELA GORŠE

Tvoje roke, so nežne kot svila, s katero me nežno božaš po laseh in ta tvoj nežen glas, ki me vedno pokliče k sebi, ta glas je nežen in topel zato vem, da je to tvoj glas.

SARA NOVAK

Vedno sem vesela, če se lahko slišiva ali preko e-pošte ali pa preko telefona, čeprav vem, da me rada slišiš.

DRAGI ERIK

Jaz sem se odločila, da ti napišem pismo. V tem pismu bi ti rada povedala, da mi dosti pomeniš, in da res uživam v tvoji družbi in ne bi pustila, da se ti kaj zgodi, če bi kdaj kaj potreboval, mi lahko to poveš. Nekaj me pa zanima, če bi bila kdaj žalostna ali jezna, kaj bi mi rekel: ali se mogoče kdaj počutiš, kot da te kdo ne mara? Jaz se pri tebi počutim varno. Na žalost pa se ne počutim dovolj varne v bližini tvojega sošolca Anžeta, ki se vozi naokrog z električnim vozičkom in me včasih

malo prestraši, upam, da te take stvari ne motijo, če se ti jaz kdaj pridružim za mizo pri kosilu. Včasih se mi zdiš malo jezen, ampak ne vem, če se jaz počutim, kot da imaš ti raje Anžeta kot pa mene, če se mi kaj zgodi, ali bi si ti odpustil ali si ne bi odpustil? Jaz bi rada danes popoldne prišla k tebi v skupino po kosilu, ker imamo namreč od dveh pa do treh.

To ti pošilja tvoja prijateljica, Maja

Ustvarjala je Maja Leskovar v CIRIUS, Kamnik.

POTOVANJE JE ENO PRIMA PRAZNOVANJE

Potovanje je eno prima praznovanje

Potuje

Ogenj

Tvoj

Oče.

Voziš

Avto,

Noga.

Jagode, joj!

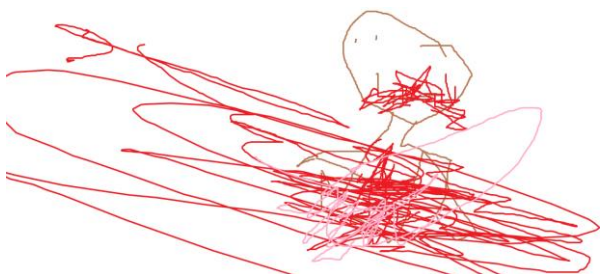
Ementaler, evo te!

potovanje je ovekovečil Lovro Verbič, 4. razred

KOLAŽ SLIK VANJE RIBIČ

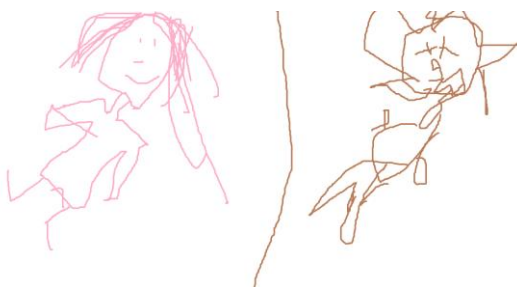
Karolina ima nos balon in oči gore in telo gona in noge pana in roke bila

Karolina je nalepljena z usti

Karolina je nepazljiva

Karolina je popacana, rada imam Nušo

Karolina je prašna in siva in ima nos gori

Karolina s povezanimi usti, da se ne smeji, ne govori in ne jezi in se joka

Rada imam Nušo

slikala je Vanja Ribič, 5. razred, OŠ Gustava Šiliha

SPISI KAR TAKO

MALO SLABŠI ČLANKI

V letošnji številki »Naše misli« bo en sam samcat moj članek, pripravljenih sem jih imel pa kar pet. Zagodel nam jo je računalnik, ki se je odločil, da se bo začasno upokojil. Ob tem je poslal moje odlične zapiske rakom žvižgat. Se beremo v naslednji številki! Do takrat pa uživajte v malo slabših člankih.

Pulitzerjev nagrajenec Blaž Romih, CIRIUS Kamnik

ŽIVLJENJE NA KMETIJI

gledano skozi otroške oči

Živim v manjšem kraju blizu Ljubljane. Doma imamo veliko kmetijo. Že moja prababica, ki ima danes 96 let, je bila rojena na tej kmetiji. Takrat je bila kmetija veliko manjša, nato pa jo je moj dedek povečeval. Vse več živine so imeli. Ko pa je zrasel še moj ati, se je kmetija še malo povečala.

Danes imamo na kmetiji kar nekaj glav živine, predvsem bike, krave in teličke. Vsako leto vzredimo še enega pujsa. Moja mami je letos prvič kupila tudi piščančke. Na našo kmetijo pazita dva čuvaja, Rex in Runo. Sta psa mešanca. Zelo ju imam rad in se veliko preigram z

njima. Moj brat si je zaželel še hrčke, tako da imamo tudi dva hrčka, Mareta in Žareta. Stara sta že eno leto. Brat jima je naredil kletko iz lesa. Poleg tega imamo še veliko mačk in nekaj kokoši, tako da imamo svoja jajca. Kokoši hranita mami in babi. Včasih nas obišče tudi kakšen jež, ki pride pit mleko, in kakšna lisica, ki ji dišijo naše kokoške. Srnam je vseč naša solata, medotu pa bale sena. Okrog nas je tako cel živalski vrt. Delo na kmetiji je zabavno. Vsak dan se zgodi kaj novega. Vsako popoldne z bratom pripraviva seno za živali, potem pa še nasteljeva pri vseh živalih, da imajo mehko posteljo. Hrčkoma zamenjava vodo in ju nahraniva. Včasih pripeljem s strojem silažo, ki mi jo pomaga dedi naložiti v prikolico. Manjšim teličkom odprem vodo v napajalniku, ker tega še ne znajo sami. Pozimi imamo velikokrat kakšnega novega telička. Takrat moramo pripraviti vse potrebne vrvi, da lahko pomagamo kravi pri telitvi. Naš Runo potem telička celega poliže, jaz pa ga zdrgnem s senom, da se posuši. Moj ati ga da nato h kravi, da se napije prvega mleka.

V tem letnem času imamo veliko dela s pašnikom. Poleti skoraj pol telic pasemo na travniku blizu doma. Najprej moramo napeljati okrog pašnika bel trak, v katerem je

elektrika. Krave se ga bojijo, ker vedo, da jih lahko strese elektrika v njem. Kakšne mlajše krave tega ne vedo, in jih vseeno strese, kakšna nam pa tudi uide. Na pašniku je manjša lesena uta, v katero telicam pripeljemo vodo in nekaj hrane (travne in koruzne silaže). Včeraj smo že balirali prvo travo. Najprej moramo travo pokositi, nato jo obračamo, da se delno posuši, potem jo dedi zgrabi skupaj, ati pa naredi bale. Moj stric, ki nam tudi pomaga, pa bale pripelje domov. Mami ali brat bale ovijeta z ovijalko, na kateri je posebna folija. Potem pa jih še zložimo v vrsto. To, na pol posušeno travo, baliramo v enem dnevu, največ dveh. Seno, ki ga potem damo v hlev, pa pripravimo malo drugače. Travo pokosimo, obračamo dva do tri dni, potem pa jo z nakladalko pripeljemo domov. S puhalnikom posušeno seno spravimo na podstrešje hleva. To pa je čisto suha krma za živali.

Na kmetiji imamo veliko traktorjev in priključkov, s katerimi obdelujemo zemljo in travnike (brane, plug, grablje, obračalnik, balirko, kombajn za silažo ...). Ker je na kmetiji veliko živali, moramo pripraviti veliko hrane za njih. Koruzo smo letos že posadili. Žito smo sejali že pozimi in nekaj spomladi. Moj ati ima tudi kombajn in z

njim poleti veliko žanje. Imamo tudi sušilnico za koruzo, ki jo pospravljamo jeseni.

Lahko bi napisal še veliko zanimivih stvari, lahko pa vam jih kdaj tudi povem. Aja, zelo smo veseli, če imamo veliko lepega vremena, da lahko obdelujemo zemljo.

Seveda pa je tudi dež potreben, da nam pridelki zrastejo.

eden od MOŽGANČKOV v Centru IRIS

OPIS ŽIVALI – KUŽA

Moja teta ima doma psa Pio. Je pasme haski. Pia je velika, dolgodlaka, bele barve. Zelo rada je. Bila je že dvakrat na operaciji, ker je imela tumor. Zelo rada hodi na sprehode.

Anej Rožman Brumen, 2. razred, OŠ Kapela

KAKO DIŠIJO TOVARNE

V petek smo se odpravili na ogled razstave z naslovom »Kako dišijo tovarne«. Tam nas je pričakala prijazna vodička. Popeljala nas je skozi razstavo. Ogledali smo si parne stroje, hmelj, tobak in žito iz katerega pridelujejo kavo. Zelo zanimivo je bilo zavijanje bonbonov v papir, kot so to počeli v tovarni Šumi. Najbolj mi je bilo všeč zavijanje bonbonov in parni stroj. Razstava mi je bila zelo zanimiva. Vse skupaj je zelo hitro minilo.

ovohava Gregor Frumen, 1. letnik, Center IRIS

KITARA

Kitaro sem dobil leta 2013, ko sem bil star 9 let. Prvo sem vadil sam, potem pa sem začel hoditi v glasbeno šolo. Pri teoriji sem 3. razred, pri kitari pa 2. razred. Ima šest strun. Je rjave barve. Vadim trikrat na teden. Vadim po 15 minut.

strune trga Tomaž Morgut, 7. razred OŠ Oplotnica

RAČEK

Nekoč je živela družina račk. Mamica in očka sta imela šest lepih in bleščečih račk, sedmi, najmlajši raček, pa se je rodil črne barve in perje se mu ni nič bleščalo. Vsi so mislili, da je umazan in zato ga ni nihče maral.

Nekega dne se je odločil, da bo zapustil svojo družino in odšel po svetu. Taval je in taval je po svetu, bil je zelo osamljen. Zelo se je razveselil, ko je zagledal veveričko. Želel se je igrati z njo, a veverička ga je grdo pogledala in odskakljala. Bil je žalosten. Prišel je do gozda in v gozdu je srečal zajčka. Vprašal ga je, če bi se igral z njim. Zajček mu je rekel, da je umazan in naj se umije. Tudi on je odskakljal stran. Še vedno je bil žalosten. Hotel se je igrati. V daljavi je zagledal čudovito jezero. Odskakljal je do jezera. Ker so mu vsi govorili, kako je umazan, se je želel umiti. Zaplaval je po jezeru. Zagledal je deklico, ki je mahala z rokami.

Hitro je odplaval k njej, prišel do nje, da se ga je lahko oprijela. Skupaj sta odplavala na kopno. Deklica je bila objokana in prestrašena. Raček se je stisnil k njej, da bi ji bilo toplo. Kmalu sta pritekla kralj in kraljica. Mala deklica je bila njuna hči princeska. Princeska ga je poljubila na kljunček. Raček se je spremenil v

mladeniča. Odšla sta na grad in tam živela do konca svojih dni.

princesa Pika Topolnik, 6. a, Center IRIS

PLANET ZA OŽET

Nekje v vesolju v eni od galaksij stoji majhen planet oranžne barve. Imenuje se Juice. Na njem živijo Oranžnolaski. Mnogo jih je.

Oranžnolaski radi izumljajo nove stvari oranžne barve. Živijo v oranžnih hišah, vozijo se z oranžnimi vozili in pijejo juice. Njihov prvi izum je bilo oranžno seme, iz katerega so zrasle pomaranče.

A oranžen planet je za njih postal preveč oranžen. Z vesoljsko ladjo so se odpravili iskat nove barve. Krožili so po galaksiji in naleteli na moder planet Modrijan.

Modrijani so bili dovolj pametni in so vedeli, da lahko tujci prinesejo nesrečo. Zato niso bili prav gostoljubni. Oranžnolaske so začeli škropiti z vodnimi pištolami, v katerih je bila modra barva. Mali oranžni ljudje so začeli bežati in enemu od njih je v begu padlo na tla seme pomaranče. To je takoj vzkliklo in spremenilo modri planet v ogromno pomarančo. Zdaj so tudi Modrijani postali oranžni in Oranžnolaskov niso imeli več za sovražnike.

Skupaj so se naselili na veliki pomaranči in nadaljevali z delom Oranžnolaskov. Še naprej so izumljali stvari oranžne barve in na novo izumili mandarino.

fluorescenčno oranžen Nejc Zarnik, 6. a, Center IRIS

BRESKVA

Breskva je bila velika, okrogla in sočna. Fantek je pojedel breskvo v eni uri, napihnil se je kot balonček, tudi tebi to odsvetujem, to zgodbo. Mama ga je odpeljala na gimnastiko, nenenenene je govoril, ampak mama ga ni poslušala. Konec pa se je zgodil zelo tragično - mama je zelo zbolela, fant je jokal, ampak mama je umrla.

MAČKE

Mačke si najdejo lastnika, so majhne in velike velikosti. Imajo dolg košat rep, so zelo ljubke in prikupne. Rade se cartajo in imajo prikupne male oči. Mačke dobro slišijo in vidijo, pa tudi zelo dobro vohajo. Rade imajo dobro družbo. Moji mački je ime Čopa.

Čopa rada je brikete ... Če je mačka debela, ni nujno, da je slaba. Lili ima vnetje očesa. Miša pa je zelo sramežljiva. Vse tri rade spijo. Spijo na modri odejici. Če so prestrašene, prhajo. Rade imajo svoje lastnike. Ko so lastniki v šoli, se mačke igrajo.

PRAVLJIČEN

SVET

Danes vas bom
popeljala v čaroben
pravljichen svet.

Nobenih

dolgočasnih oseb ne bo. Samo ljubke živali. Po poti se
sprehaja srna Viktorija. Z njo je tudi zajklja Elizabeta.
Gresta do prijateljice, ki ima veliko rojstnodnevno
zabavo. Na poti sta nabrali nekaj rož. Srečale ta tudi
ovčko Milo. Skupaj so odšle dalje po poti.

*breskve, mačke in pravljичne svetove obvladuje Isabella
Škorjanec, 5. razred, OŠ Ormož*

PLAVANJE IN ČOFOTANJE

Večina otrok se nauči plavati pri 6 letih, jaz pa sem se že naučila pri 3. Sprva sta me učila starša, potem pa sta me vozila na plavalni tečaj v Rog. Slatino. Prvič, ko sem prišla tja, me je bilo malce strah, nato pa me je vzgojitelj Bruno prijel za roko in me odpeljal v garderobo. Ko sva prišla v garderobo, je bilo sprva strašljivo, ker sem bila najmanjša in vsakič, ko sem želela pogledati kakšnega sošolca, me je začel boleti vrat.

A vse se je spremenilo, ko smo skočili v vodo, tam pa sem bila jaz glavna, ker sem edina znala plavati. Na koncu leta so vsi plavalci dobili čokoladna jajčka, jaz pa ne, takrat me je stisnilo v srcu. A potem so prišle učiteljice z velikim kupom diplom, za njimi pa je prišel Bruno z veliko, gromozansko čokoladno jajce, ovito z zlatim papirjem in z zlato diplomo. Od takrat, ko sem prejela to veliko jajce in zlato diplomo, me ni nikoli več strah starejših sošolcev, ker vem da imajo oni tudi neko šibko točko.

neustrašna Lara Sodin, 5. razred

MOJA HIŠA

Moja hiša stoji na Koroškem. Pred hišo imam pozimi
čisto svoje drsališče.

Imam ljubljenska morskega prašička Pikca. Kupila mi ga
je mama malo pred Božičem. Danes sem ga okopala.

Brat Lucijan trenira rokomet in igra kitaro.

*na ognjišče pazi Luna Kotnik, 3. Razred, OŠ Slovenj
Gradec*

MOJA MUCA

Moja muca je rjave bele barve, rada se igra in tudi rada
leži.

redkobesedni Tim Zemljič 3. b, OŠ Slave Klavore

UGANKE

Je črne, rdeče, rumene in zelene barve in
je prometni znak.

Ima streho okna in vrata, ampak ni hiša. V njem pa
spimo.

Ima štiri noge, za njo jemo, lahko je plastična, lesena ali
steklena.

ugankarije zganja Ula Uduč, 2. razred, OŠ Draga Kobala

Iza Jarec nam je z risbo pričarala čarobno poletje

SLEPI IN SLABOVIDNI

znanstveni članek

Slepi in slabovidni so ljudje, ki vidijo slabše od drugih. Drugi ljudje si to pogosto težje predstavljajo, ker ne vejo, kakšne prilagoditve imajo, kako se znajdejo v prostoru, kdaj potrebujejo pomoč, kaj zmorejo, kakšne pripomočke uporabljajo ...

PRILAGODITVE IN PRIPOMOČKI

Seveda slepi in slabovidni ne morejo imeti enakih prilagoditev in pripomočkov, razen računalnika, saj ga lahko uporabljajo vsi. Slabovidni uporabljajo še povečano pisavo, elektronsko lupo, nekaj jih tudi uporablja ne svetleč papir (eko papir), toleranco pri meritvah(± 5 mm in ± 5 stopinj), kamero za snemanje tabelske slike, diktafon za snemanje učnih ur ... Slepi pa uporabljajo brajevo vrstico, zvenečo žogo, tipne zemljevide, brajev stroj, belo palico, prilagojen kalkulator, geometrijski pribor za slepe ... V prometu pa slepim in malo tudi slabovidnim pomagajo taktilne oznake, zvočni semaforji, označene stopnice in robovi pločnikov ... Stella, sestra slabovidnega dečka Tita, je

povedala: "Tit zaenkrat še nima velikih prilagoditev. V vrtcu skrbijo za primerno svetlobo, piše v zvezke z debelejšimi črtami, uporablja mehkejše svinčnike, ki puščajo debelejšo sled in v vrtcu uporabljajo mehkejšo žogo."

KAKO SE SLEPI IN SLABOVIDNI ZNAJDEJO V PROSTORU?

"Ne najdem se najbolje ... Tisto pot, ki jo vem na pamet, jo vem odlično. Ko pa pride do kakšne spremembe in za to ne

vem, pa se zelo težko najdem. To je predvsem ponoči, pa tudi podnevi, ker imam nočno slepoto in ne vidim nič razen svetlobe. V prostoru je enako, velikokrat sem se že izgubila, predvsem na naravoslovnih dnevih, ko smo šli na kakšno veliko šolo," je povedala slabovidna 13-letna Ema Bojnec iz Bakovcev. "V mestu, ki ga ne poznam, se zelo slabo najdem, doma pa se najdem bolje, kot kjerkoli drugje," je povedala slepa

12-letna Mia Koritnik iz Zidanega mosta.

"Slepi in slabovidni se v prostoru znajdejo s pomočjo orientacijskih točk." je povedala Tanja Tajnikar, tiflopedagoginja za slepe in slabovidne. "Tit se super znajde v prostoru kot ostali videči otroci, vendar predtem potrebuje nekaj

časa, da se prostora navadi in ga bolje spozna. Običajno ga najprej obhodi in to tako pretkano, da nekdo, ki ne ve za njegovo slabovidnost, tega tudi ne opazi. Kadar pa je prostor zaprt in v njem velika gužva in hrup, se v prostoru počuti neugodno in sili domov," je povedala Stella.

raziskovala je Kaja Kralj, 8. razred, OŠ Martina Konšaka

Zahvaljujemo se podjetju Alpina d.o.o., ki je našim učencem podarilo kakovostne pohodniške čevlje in jim s tem omogočilo varen vzpon na Triglav!

NA OBISKU

Če še ne veste – letos se ekipa 12 dijakov Centra IRIS in njihovih vrstnikov v inkluziji odpravlja na Triglav! Na vrh se bomo podali 6. julija. Držite pesti, da bo šlo vse kot po maslu. Za to bosta skrbela tudi Marija in Andrej Štremfelj, ki sta prijazno odgovarjala tudi na naša vprašanja.

Pozdravljena! Kakšen dan je za vama?

Lep. Malo sva polenarila, ker sva šla pozno spat. Potem sva šla k dopoldanski sv. maši. Po njej sva povabila na kavo nekaj sorodnikov. V okviru priprav na poletni vzpon v Kirgiziji (Pik Lenin) sva se popoldne povzpela na Storžič. Večer sva preživela v prijetni družbi ob priliki praznovanja rojstnega dne.

Težko bi napisal vse pomembne dosežke v vašem življenju, kaj šele vse osvojene smeri in vrhove. Lahko sama izpostavita nekaj prelomnic, ponosov, veselj v vašem življenju?

Marija: Na področju alpinizma bi izpostavila vse štiri osemtisočake, zimsko ponovitev S stene Matterhorna, Walkerjev steber v Grandes Jorsses in Nos v El Capitanu. V veliko veselje so mi vzponi v športnem plezanju.

V velik ponos in veselje so mi pa moji trije otroci, delo v šoli in vodenje programa MEPI na Gimnaziji Kranj.

Andrej: Med himalajskimi vzponi bi izpostavil po kvaliteti prvi vzpon na Everest leta 1979 skupaj z Nejcem Zaplotnikom v okviru velike Jugoslovanske odprave in vzpon na J vrh Kančendzenge skupaj z Markom

Prezljem za kar sva dobila mednarodno priznanje Zlati cepin. Poleg tega sem ponosen tudi na vse štiri osemtisočake na katerih sva bila skupaj z Marijo. V velik ponos in veselje so mi tudi vsi trije najini otroci.

Letos se bomo skupaj s slepimi in slabovidnimi odpravili na Triglav. Za vaju je taka pot lažji sprehod, vseeno pa bo verjetno tudi za vaju to posebna izkušnja?

Že po treningu na Grmadi sva spoznala, da bo vzpon na Triglav s slepimi in slabovidnimi za naju velika in neprecenljiva izkušnja. Že vse življenje delava z mladimi, pa vendar sva tu spoznala neko novo energijo, veselje in neizmerno voljo, kar morda včasih pri zdravi mladini pogrešava.

Poznam vaju tudi kot zelo prijetna starša, sicer pa so odlični plezalci tudi vsi trije vajini otroci, Neža, Katarina in Anže. Kako sta na vse tri prenesla vajino strast? Kaj bi svetovala mladim družinam?

Ogromno časa sva preživela skupaj z najinimi otroki. Spontano, brez prisile so se navdušili za plezanje in naši plezalni dopusti so bili vedno mešanica plezanja in

številnih drugih dejavnosti, tako da otrokom pravzaprav nikoli ni bilo dolgčas in se tudi niso zasitili s plezanjem.

Kaj človeka žene v ekstremni himalajski mraz, veter, prezeble prste, previsne stene, boj na robu moči? Vidita sebe kot uživača ali garača?

Vse zgoraj naštetu je le delček alpinizma, vse ostalo pa je užitek v plezanju, neskončno lepa narava, osupljivi razgledi, zadoščenje po premaganih naporih, kar vse nama pomaga nahraniti dušo in duha.

Pomemben del vajinega življenja je tudi vera. Kako je prišla v vajin vsakdan, kaj vama pomeni, kaj bi o tem sporočila našim mladim?

Oba izhajava iz krščanskih družin, tako sva bila vzgojena in vera je od nekdanj najin vsakdan. Dolgo časa je bila to bolj navada in tradicija kot pravi odnos z Bogom. Danes ne mine dan brez branja Svetega pisma in poslušanja slavljenih pesmi. To nama omogoča življenje brez strahov, skrbi, obsodb in zamer. Mlade bi rada opogumila, da pogledajo preko splošnih mitov o veri, ki z resničnostjo nimajo dosti skupnega.

Vera je daleč od spiska prepovedi in kazni, ampak je svoboda v pravem pomenu besede.

Ker je časopis namenjen predvsem našim šolskim pisateljem in novinarjem,
že zadnje vprašanje: na samotni otok lahko odneseta s seboj ruzak z eno fotografijo, eno knjigo in enim predmetom – kaj bi pristalo v malhi?

Marija: jaz bi vzela Sveto pismo, sliko cvetočega travnika v Davči in notes s pisalom.

Andrej: vzel bi Sveto pismo, fotografijo z vrisanimi smermi najlepše in največje stene na otoku in plezalke.

Hvala tudi za tole druženje, vsi v Centru se že veselimo druženja pod in na Triglavu. Srečno na vseh poteh!

MI IZ CENTRA

INTERVJU Z MIHAELO

Vedno prijazna, vljudna, pridna in tudi za hec – naša dobra Mihaela.

Mihaela, živjo. Midva sta tako rekoč že stara znanca, tako da verjetno ne bo zadrege. Se nam lahko prvo predstaviš?

Sem Mihaela Rojht, dijakinja 3. letnika srednje šole, program administrator v centru IRIS, prej imenovan Zavod za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani. Stara sem 17 let. Prihajam iz Male Nedelje. To je kraj med

Ptujem, Ljutomerom in Ormožem. Zato od ponedeljka do petka bivam v dijaškem domu centra IRIS.

Na Centru si že tretje leto, prej pa smo te obiskovali na domači šoli. Povej nam, kako si zadovoljna z nami?

Z vami sem zelo zadovoljna, saj menim, da bom tukaj lahko pridobila veliko več veščin, ki mi bodo pomagale v nadaljnjem življenju kot npr. kuhanje, čiščenje, pranje perila, obešanje, likanje, zlaganje, veščine orientacije in mobilnosti ipd. Dobila sem tudi prijatelje, s katerimi se zelo dobro razumem.

Ujeli smo te ravno pred koncem šolskega leta, kot vem, imaš zelo zaseden urnik. Povej, kaj vse te čaka to poletje, česa se najbolj veseliš?

Če bi se še enkrat morala vpisati v srednjo šolo, bi se odločila enako. Kot oseba sem zelo aktivna. V svojem življenju želim pridobiti čim več izkušenj na različnih področjih, predvsem pa spoznati nove ljudi in kulturo drugje po svetu. To poletje bom namreč zelo zasedena. Najprej me čaka strokovna ekskurzija v London, ki se bo pričela v nedeljo, 25. 6. in bo trajala do sobote, 1. 7. 2017. Nato sledi velik podvig na Triglav, za katerega se

tudi med letom veliko pripravljamo z različnimi pohodi in vajami za okrepitev mišic na rokah in nogah. Ta podvig se bo pričel v torek, 4. 7. in bo trajal do četrtek, 6. 7. 2017. Od nedelje, 23. 7. pa tja do torka, 1. 8. 2017, bomo odpotovali na mednarodni tabor komunikacije in računalništva, ki se vsako leto odvija v drugi državi. Letos se bo tabor odvijal v Belgiji.

Letos so tema številke "potovanja". Kaj ti pride na pamet ob tej besedi?

Vseh aktivnosti se zelo veselim, saj še nikjer nisem bila in verjamem, da se bom naučila veliko novega in zanimivega. Najbolj pa se veselim potovanja z letalom, saj bo tudi to zame popolnoma nova izkušnja.

Kako si predstavljaš svoje življenje čez 20 let?

V prihodnosti upam, da bom uspešno končala srednjo administrativno šolo ter dve leti programa ekonomski tehnik. Za tem se nameravam vpisati na študij psihologije, saj me delo z ljudmi zelo zanima. Po končanem študiju pa bom iskala zaposlitev, za katero upam, da jo čimprej najdem.

*Se ti zdi, da je v Sloveniji za slepe dobro poskrbljeno?
Kaj bi spremenila?*

Neozaveščenost o osebah z okvaro vida je v Sloveniji zelo visoka. Ljudje namreč mislijo, da smo drugačni ali manj sposobni od videčih vrstnikov. To bi se dalo izboljšati z različnimi delavnicami npr. hoja z belo palico z zavezanimi očmi, natočiti pijačo z zavezanimi očmi ipd.

Nam lahko še poveš kakšno zanimivo prigodo iz tvojega življenja? Jaz se na primer zelo dobro spomnim ure, ko sva na DSP plesala na harmoniko Franca Delčnjeka.

Ure računalništva v 9. razredu so mi ostale v zelo lepem spominu. Spomnim se, ko mi je Grega Hribar pomagal pri učenju matematike, fizike, kemije, angleščine in biologije. Spomnim se tudi, kako sva se zadnjo uro pred novim letom sprehajala po mestu.

V devetem razredu si napisala spis, ki pa ga potem nisi dovolila objaviti v Naši misli. Danes si starejša in pogumnejša, ga lahko z zamudo objavimo letos?

No, pa naj bo, saj ni nič takega. Tudi sama rada nasmejim ob kaki neumnosti.

Mihaela, hvala za pogovor, želimo ti vsega dobrega!

čakanje na vzpon

KDO SEM IN KDO BI RADA BILA?

Sem Mihaela. Že 14 let se veselim vsakega naslednjega dne, še posebej če je to dan, ko imam dodatno strokovno pomoč. Že od jutra razmišljam, kako bom učitelja napeljala (v prleščini to pomeni potegniti za nos) – ponavadi povem za kakšno novo enico. Moram vam povedati, da sem sicer že osem let odličnjakinja.

Posebej se veselim tudi delavnic, mogoče se le-teh ne veseli nočni vzgojitelj, toliko bolj pa moje prijateljice, s katerimi se ne naklepetamo do jutranjih ur.

Ker se na Zavodu v Ljubljani dobro počutim, sem se odločila, da naslednjo jesen povežem culico in jo iz Moravcev primaham do vas. Rada bi se izučila za tiflopedagoginjo. Če mi bo uspelo in me boste potrebovali, bo to zagotovo sijajna naveza.

Tudi tebi želim veliko pozitivne energije.

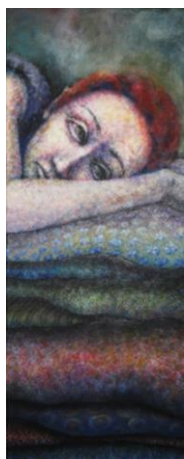
Mihaela Rojht se je takole šalila pred tremi leti.

*kuhanje špagetov v
naravi*

INTERVJU S TANJO

Od zaposlenih smo se letos odločili poklepetati s Tanjo, ki je nova, a je že kot naša stara znanka.

Slika iz serije »Pike in točke«, akril, 40 x 100 cm, 2015

Tanja, pozdravljena! Kot veš, je rubrika "Mi, iz Centra" na sporedu šele drugo leto. Lani sta nam družbo delala dva stara mačka, Stane in Elvis, letos pa smo na obisk prišli tudi k tebi, ki si bolj nova. Povej, kako si prišla na Center, koliko časa si tu, kaj delaš in predvsem kako se počutiš tu?

Tu sem od septembra in delam v pisarni s pripomočki. Prišla sem ravno v času, ko se je menjal naziv, logotip in celotna podoba centra, kar mi je omogočilo, da sem bila kar takoj koristna.

Tukaj se dobro počutim. Vsak dan se naučim česa novega, kar mi veliko pomeni, saj sem vedoželjna. No, včasih zgolj radovedna.

Po poklicu si slikarka, si risala že od malega ali si šele kasneje odkrila svojo pot?

Risala sem že v vrtcu, kjer sicer vsi otroci veliko rišejo, jaz pa sem risarila še malce več. Kasneje sem izkoriščala ure telovadbe in odmore, da sem skicirala sošolce. Po nekaj manjših in večjih ovinkih v življenju sem pred nekaj leti končno pristala na slikarstvu.

Slike iz serije »Življenje se včasih za hip sesuje«, akril, barvno oglje, 30 x 30 cm, 2014

Kaj te vodi v življenju in kaj bi rada naredila v naslednjih letih?

Rada presegam samo sebe, svoje lastne dosežke. To je lahko športni dosežek (teh ni prav veliko, ha, ha), novo znanje ali ročna spretnost.

Kam me bo življenje peljalo ne vem, vem pa, da bodo vedno nekje blizu barve.

Ukvarjaš se tudi z umetnostno terapijo. Nam lahko poveš kaj o tem? Kaj te je nagovorilo?

Res je. Še kakšen mesec me ločuje od zaključka študija Pomoč z umetnostjo in do sedaj sem izpeljala že kar nekaj srečanj za različne starosti in profile ljudi. Študij vidim kot nadgradnjo slikarstvu. Slika je namreč (pa četudi je čačkarija) vedno nekakšna izpoved avtorja, delavnice pa so, za razliko od slikarstva, usmerjene stran od estetike izdelka, v globlji, izpovedni del. V vsebino.

Kar mi je kot mentorici teh delavnic všeč, je to, da so zabavne, sproščene in hkrati tako globoke. Kot tista super produktivna kava s prijateljico, ko se ti razjasnijo pojmi in domov odideš zadovoljen, predvsem pa razmišljujoč.

V vsakem primeru se ukvarjam z najlepšim delom posameznika; preprostim, odkritim in barvitim. Moja vloga je le, da pripravim dobre naloge, ki ustrezajo udeležencem, vse ostalo naredi posameznik sam.

Si kaj razmišljala, kako bi barve in slike približala slabovidnim in predvsem slepim? Kaj si misliš o prilagajanju slik v tipne izvedbe? Lahko taki pripomočki približajo original?

Mislim, da bi morali izhajati iz tega, kaj nam slika nudi. Bistvo barve in slike po mojem mnenju namreč ni to, kar vidimo, ampak to, kar ob videnem občutimo.

Sicer se mi zdi zelo v redu, da danes že izdelujejo 3D modele slik za slepe in da se slike reducira na bistveno, povečuje kontraste in prilagaja vsebino, da slaboviden lahko vidi. A tisti občutek, ki ga videči doživi ob sliki, bi bilo morda bolj smiselno ustvariti z dobro interpretacijo, zgodbo, zvokom ... Verjetno bi bilo najbolje, da bi dela predstavil kar sam avtor. Pri slikah je namreč kot pri glasbi. Če nekdo poje glasbo, ki jo je tudi napisal, bo verjetnost, da bo izdelek dober, veliko večja.

Vsekakor pa imam za enkrat še premalo izkušenj in znanja na tem področju, da bi lahko karkoli trdila. To je le moje trenutno mnenje, skozi oči slikarja.

Na hodniku deluješ sproščeno in vedro, kaj bi svetovala vsem nam ob kislih dneh? Imaš življenjski moto?

Negativna čustva skušam usmeriti na tistega, ki je za njih kriv. In z veliko mero poštenosti in poguma velikokrat pridem do zaključka, da sem to kar jaz sama (ha, ha). Druge skušam takrat pustiti pri miru.

Prosim te še, da si sama zastaviš vprašanje na katerega bi rada odgovorila in smo ga mi pozabili.

V življenju mi je to največji izziv. Da ne povem, dokler me nekdo ne vpraša. In oblikujem ter povem svoje mnenje šele, ko le-to nekoga res zanima :)

Letos si ti oblikovala podobo Naše misli, ali je bilo zabavno in si zadovoljna s sabo?

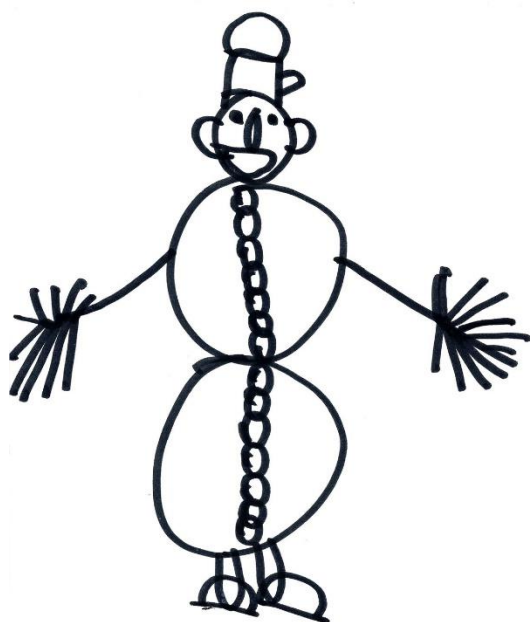
Vesela sem, da sem dobila to priložnost in z izdelkom sem zadovoljna. Predvsem se mi zdi pomembno, da so platnice letnikov poenotene, da se vidi, da so iz iste serije. Dodala sem tudi kroga iz ozadja novega logotipa, ki se pojavljata na vsem promocijskem materialu Centra IRIS. Osnovna oblika je tako postavljena, zdaj pa jo bomo vsako leto lahko nadgradili in spremenili.

In za na konec – v tokratni številki govorimo o potovanjih. Kako ti zastaviš svoje ekspedicije in kam vse bi še šla?

Veliko sem prepotovala zaradi slikarstva, službe, prijateljev, največkrat pa predvsem zato, da spremenim okolje in si razširim obzorje. Da se zgodi kaj nepričakovanega in drugačnega.

Nisem še bila na drugih celinah in tudi nimam posebne želje da bi šla. Najraje potujem z vlakom, sploh če je pot daljša. Dve mesti, ki si ju želim obiskati nujno, sta Moskva in Barcelona.

Tanja, hvala za debato in srečno!

Darkova risba

ODRASLI NA ROBU

ČIM HITREJE, BREZ ZASTOJEV IN ZAMUD, PROSIM.

... Gib. Premik. Obrat. In spet nazaj. Pa korak. Ali dva ... Vse z namenom, da nekaj dosežem, dobim, pridobim ali kam dospem. Najprej počasi, previdno, kasneje vedno hitreje, vedno pogostejše. Naenkrat pridem do točke, ko zgolj lastno telo več ni dovolj.

Iz otroškega vozička na tricikel. In na prvo Rogovo kolo Kekec – roza barve. In kotalke! Pa večje kolo, ki so ga starši prepeljali iz sosednje Italije. In končno rolerji, tisti ta pravi. Pa babičino kolo, ki je zdržalo do prve kraje. Pa očetov stari golf. In še kakšen, tudi dedkov. Pa naše ljubljene Slovenske železnice. Pa ljubljanska trola. In moj prvi avto. Vse z namenom, da bi zadostila potrebam novodobne mobilnosti. Čim hitreje, brez zastojev in zamud ...

Tako se odvija hitri posnetek v moji glavi, na katerem majhno bitje spoznava svet, raste in se skuša vključevati v družbo. V družbo, kjer je hitrost odlika, strpnost in potrpežljivost pa malo komu dana vrlina. V družbo, kjer je v populaciji polno čutnih počasen, čuječ korak redek.

V družbo, kjer so dnevni premiki, dnevna potovanja, hočeš nočeš – stalnica.

Dnevna potovanja peš ali s prevoznim sredstvom so torej del vsakega v družbo vključenega posameznika.

Dnevna potovanja od vrtca do vrtca, od šole do šole in nazaj pa stalnica vseh nas, ki delamo v mobilni službi.

Hitri posnetek dela v mobilni službi bi se v moji glavi odvil nekako tako: tedensko polnjenje goriva, dnevno spremljanje prometnih informacij o zastojih, nesrečah, dnevno odnašanje ostankov hrane in drobtin, ki so med vožnjo namesto v ustih pristala tam nekje med sedežem in menjalnikom. Prenašanje vrečk z igračami in pripomočki, iskanje centimetra praznega prostora v prtljažniku za novo vrečko, za novo škatlo. Iskanje praznega parkirnega mesta čim bliže vhodu. Upanje na izogib radarskim posnetkom, na izogib rdečim lučem in na izogib zaprtim železniškim zapornicam. Upanje na ugodne vremenske razmere, splužene in ne poplavljene ceste. Iskanje dobre radijske postaje in pretvarjanje, da sem najmanj Janis Joplin, če že ne Freddie Mercury. Upanje, da me nasproti vozeči ne bodo označili za noro, ko si razlagam, kaj moram še narediti. Nič kaj prijetno

čakanje na datum tehničnega pregleda. Prijazna prošnja števcu kilometrov, naj se vendarle vrti bolj počasi...

Posnetek v glavi se še kar vrti naprej. In verjetno je takšen v glavah marsikaterega posameznika. Z nekaj spremenjenimi podrobnostmi, a z istim ciljem. Čim hitreje od točke a do b. Ker mi sami tako želimo. Ker smo sami del družbe. Družbe, kjer je rek počasi se daleč pride že davno pozabljen. Smo del družbe hitrosti, premikov in potovanj. Brez zastojev in zamud, prosim, hvala.

navdihnjeno bezlja Janja Hrastovšek, Center IRIS

ŽIVLJENJE JE POTOVANJE

Življenje je potovanje na katerem se zgodi mnogo lepega in tudi mnogo manj lepega. Na koncu pa vsi umremo, a nekateri, brez da bi res živeli. Ne bodite med njimi! Vsak trenutek šteje.

modruje Nina ČK, Center IRIS

Petra Babič in njeno sončno poletje

Takole je Urškin razred čakal na goste, ki so pripotovali iz CUVD Črna na Koroškem. Spekli so šnite in skuhali jabolčni kompot. Še slikanje dobrot preden pridejo гости...

Naša misel

Glasilo učencev in dijakov Centra IRIS za slepe in slabovidne

Urednik: Grega Hribar

Mentorji: Tanja Centa, Nina Čelešnik Kozamernik, Urška Lah,

Damijana Dušak, Janja Hrastovšek, Grega Hribar, Peter Rot, Tanja Tajnikar

Vsebinsko pregledala in prevedla v brajico: Marija Repe Kocman

Oblikovala in natisnila: Tanja Rudolf

Založil, izdal, razmnožil: Center IRIS – Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje, Langusova 8, 1000 Ljubljana

ISSN: C501-0063. - 2350-4048

5 izvodov

Junij, 2017

Zaveži vezalke,
pripravi si kovček
in razpri krila!

Naša misel

Letnik XLV, št.. 1,

leto 2017

Tema: POTOVANJA